

Συνέδριο Infocom - Αθήνα 30.10.2012

Κεντρική Ομιλία

Δρ. Λεωνίδας Ι. Κανέλλος

Πρόεδρος ΕΕΤΤ, Πρόεδρος BEREC 2013

Κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικό Γραμματέα, κυρίες και κύριοι,

είναι γενικά παραδεκτό ότι οι επενδύσεις στο χώρο των τηλεπικοινωνιών παίζουν σημαντικό ρόλο για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Πάγια θέση της ΕΕΤΤ είναι ότι για να πετύχουμε το στόχο αυτό, χρειάζεται να ακολουθήσουμε μία εθνική ψηφιακή στρατηγική που βασίζεται σε δύο κύριους άξονες :

- τις προηγμένες ευρυζωνικές υποδομές (σταθερές, ασύρματες και δορυφορικές),
- για την παροχή καινοτόμων ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις (μεταφορά δεδομένων, βίντεο, διαδικτυακή τηλεόραση, ηλεκτρονικές συναλλαγές κλπ).

Στη σημερινή μου ομιλία θα αναφερθώ συνοπτικά στις δράσεις της Ανεξάρτητης Αρχής μας για την προώθηση της ευρυζωνικότητας και την υποστήριξη της συνολικής αναπτυξιακής προοπτικής της χώρας μας με στόχο την έξοδο της από την κρίση.

Πρώθηση σταθερής ευρυζωνικότητας

Σε ότι αφορά την προώθηση της σταθερής ευρυζωνικότητας, η ΕΕΤΤ έχει ήδη υλοποιήσει τη Ρυθμιστική της Στρατηγική, καθορίζοντας τις τεχνικές, οικονομικές και ρυθμιστικές παραμέτρους για τα δίκτυα οπτικών ινών επόμενης γενιάς (VDSL, Fiber to the Cabinet, Fiber to the Home κλπ).

Αφειρητά και ταυτόχρονα πρόκληση για τη Ρυθμιστική Αρχή μας αποτελεί το γεγονός ότι, σε αντίθεση με άλλες χώρες, η Ελλάδα δεν διαθέτει εναλλακτικά σταθερά δίκτυα (π.χ. καλωδιακά, δίκτυα φορέων ύδρευσης ή αποχέτευσης).

Συνεπώς, η λειτουργία του ανταγωνισμού στηρίζεται πάνω στο δίκτυο του ΟΤΕ, στον οποίο η νομοθεσία επιβάλλει να παρέχει πρόσβαση προς τους ανταγωνιστές του στη λιανική αγορά, χωρίς διακρίσεις, υπό διαφανείς όρους και σε ρυθμιζόμενες τιμές. Κυρίαρχο ρυθμιστικό ζήτημα αποτελεί συνεπώς η διασφάλιση ικανής απόστασης μεταξύ χονδρικών και λιανικών τιμών για τη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ παρόχων.

Από τις αρχές του 2011 και επί αρκετούς μήνες μας απασχόλησε εντατικά, όπως γνωρίζετε, η υπόθεση των όρων διάθεσης στην αγορά του δικτύου VDSL του ΟΤΕ.

Πρόσφατη θετική εξέλιξη στην υπόθεση αυτή αποτελεί η τελική έγκριση από την ΕΕΤΤ της παροχής υπηρεσιών του ΟΤΕ στην αγορά, μετά από έλεγχο συμπίεσης περιθωρίου κέρδους (margin squeeze) και έλεγχο δυνατότητας αναπαραγωγής (replicability test), ύστερα από τα αναθεωρημένα στοιχεία και προβλέψεις που μας υποβλήθηκαν πρόσφατα από τον ΟΤΕ. Η σχετική απόφαση είναι έτοιμη προς κοινοποίηση, περιέχει δε πλήρη και αιτιολογημένη ανάλυση των συμπερασμάτων μας.

Η ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής προέκυψε ως προϊόν διαρκούς προσπάθειας της ΕΕΤΤ που άρχισε στις αρχές του 2011 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, με στόχο τη δύσκολη εξισορρόπηση αντίρροπων συμφερόντων μεταξύ του ΟΤΕ και των ανταγωνιστών του.

Ως γνωστόν, η υπόθεση άρχισε από τα προσωρινά μέτρα της ΕΕΤΤ στην απόπειρα εμπορικής διάθεσης από τον ΟΤΕ υπηρεσιών VDSL χωρίς έλεγχο τιμών, ακολούθησε η ανάλυση αγοράς, η έγκριση τιμών χονδρικής VDSL, η δημοσίευση από την ΕΕΤΤ του Κανονισμού Διαχείρισης Φάσματος στο δίκτυο πρόσβασης, η έγκριση της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ, η κανονιστική ενσωμάτωση του προτεινόμενου τον Σεπτέμβριο 2012 από τον ΟΤΕ νέου συνδυαστικού προϊόντος χονδρικής (EMA) και η τελική έγκριση λιανικών τιμών με τη βοήθεια του κοστολογικού μοντέλου της ΕΕΤΤ.

Κοινή συνισταμένη της ρυθμιστικής μας προσπάθειας ήταν και παραμένει η ενθάρρυνση του παρόχου που είναι πρόθυμος να επενδύσει, αλλά με όρους νομιμότητας, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο, και χωρίς απαξίωση των υπαρχουσών επενδύσεων στην αγορά.

Δεν κρίνω σκόπιμο να αναφερθώ στις απόψεις κάθε πλευράς και στις ενέργειες που αυτή μετέρχεται για να προασπίσει τα συμφέροντά της στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Από το βήμα αυτού του Συνεδρίου, θα ήθελα απλώς να σας καταθέσω, με νηφαλιότητα και αντικειμενικότητα, πως αντιλαμβάνεται η Ρυθμιστική Αρχή το κεκτημένο και τα διδάγματα αυτής της πορείας, τα οποία είμαι σίγουρος ότι θα συνειδητοποιήσουν τελικά και οι πάροχοι, προς όφελος των ιδίων αλλά και για το συνολικό όφελος της αγοράς και της οικονομίας.

Από τη μία πλευρά, ο πάροχος που επενδύει, θα ήταν χρήσιμο κατά τη γνώμη μας να αντιληφθεί ότι η όποια επένδυση είναι φυσικά ευπρόσδεκτη, και κανείς δεν πρέπει να απορεί γι' αυτό, πλην όμως, πρέπει να υπακούει σε κριτήρια νομιμότητας. Τα κριτήρια αυτά είναι γνωστά και δοκιμασμένα, εφαρμόζονται δε σε κάθε Ευρωπαϊκή χώρα, άρα και στην Ελλάδα.

Ομοίως, κάθε νέα ευρυζωνική υπηρεσία, που είναι αναμφίβολα αναγκαία για την ελληνική οικονομία, δε μπορεί να σχεδιάζεται από τα εμπορικά τμήματα των εταιριών, να τιμολογείται λιανικά και να προωθείται στην

αγορά με αμιγώς επικοινωνιακά κριτήρια, χωρίς οι τιμές που ανακοινώνονται στον τύπο να έχουν εγκριθεί από τη Ρυθμιστική Αρχή και χωρίς να έχουν ληφθούν υπόψη όλες οι τεχνικές, οικονομικές, λειτουργικές και ρυθμιστικές παράμετροι και υποχρεώσεις που τη συνοδεύουν.

Τέλος, ο πάροχος που επενδύει, δε μπορεί βάσιμα να αναμένει ότι ως αντάλλαγμα για την πρόσβαση στο προϊόν αυτό, μπορεί να αξιώνει από τους πελάτες των ανταγωνιστών του να στραφούν σε αυτόν για να λαμβάνουν τις υπηρεσίες φωνής και να αγοράζουν τις υπόλοιπες υπηρεσίες από τους λοιπούς παρόχους.

Από την άλλη πλευρά, οι πάροχοι που δεν έχουν τη δυνατότητα να επενδύσουν σε μια νέα τεχνολογία, έχουν συμφέρον να αναγνωρίσουν με τη σειρά τους ότι τους δόθηκε επαρκής χρόνος προετοιμασίας, και δεν μπορούν να εμποδίσουν όσους επενδύουν σε νέα δίκτυα, εγείροντας, από την πρώτη στιγμή, υπερβολικές και υπέρμετρες αξιώσεις, και χωρίς να αναλαμβάνουν οι ίδιοι κανένα απολύτως επιχειρηματικό κίνδυνο.

Επιπλέον, η εμπειρία δείχνει ότι στις τηλεπικοινωνίες η διαρκής τεχνολογική εξέλιξη και το μικρό μέγεθος της ελληνικής αγοράς υπο συνθήκες κρίσης, απαιτεί συνέργειες, συγκέντρωση, προσαρμοστικότητα και διαρκώς νέες επενδύσεις, ώστε να μην απωλέσουν την ανταγωνιστική τους θέση και τα μερίδια αγοράς τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, ευελπιστούμε ότι όλοι οι πάροχοι, θα καταφέρουν να συνεργαστούν, όπως τους καλέσαμε από τον Ιούλιο να το πράξουν, και να αξιοποιήσουν τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις της ΕΕΤΤ, ώστε να ωφεληθούν από την αύξηση της πίτας αγκαλιάζοντας το VDSL και την όποια μετεξέλιξή του, προς όφελος των καταναλωτών, των επιχειρήσεων και της εθνικής οικονομίας.

Η ΕΕΤΤ έχει ολοκληρώσει από την πλευρά της όλες τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την ομαλή μετάβαση στα νέα δίκτυα. Η παροχή των υπηρεσιών VDSL λιανικής εξαρτάται σε πρώτη φάση από τον ΟΤΕ, ήτοι από το εάν και πότε θα διαθέσει το νέο προϊόν EMA «πλήρως λειτουργικό» στους εναλλακτικούς παρόχους (δηλαδή με ποιότητα υπηρεσίας ανάλογη με αυτή που παρέχει ο ίδιος στο λιανικό του άκρο, με θεσμοθετημένες διαδικασίες βλαβοληψίας, αναλυτικό τιμοκατάλογο εργασιών κλπ).

Ευρωπαϊκές δράσεις για την προώθηση των επενδύσεων

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σταθώ για λίγο και στα τεκταινόμενα στην Ευρώπη. Η Επίτροπος για την Ψηφιακή Ατζέντα κυρία Neelie Kroes ανακοίνωσε τον Ιούλιο την πρόθεση της να αναλάβει πρωτοβουλία για να προάγει ένα ρυθμιστικό περιβάλλον που θα προωθεί τις επενδύσεις, ιδιαίτερα σε νέες δικτυακές υποδομές υψηλών ταχυτήτων.

Στην κατεύθυνση αυτή η Επιτροπή θα προχωρήσει άμεσα στη δημοσίευση μίας ή δύο Συστάσεων που θα επικεντρώνονται:

- Πρώτον, στη διασφάλιση της μη διακριτικής συμπεριφοράς εκ μέρους των παρόχων με σημαντική ισχύ στην αγορά και
- Δεύτερον, στην προώθηση της ρυθμιστικής σταθερότητας, ιδιαίτερα σε σχέση με την κοστολόγηση της πρόσβασης σε δικτυακές υποδομές.

Ειδικότερα, όσον αφορά την κοστολόγηση της πρόσβασης, είναι σαφής η θέση της Επιτροπής να ενθαρρύνει κατά το δυνατόν μεγαλύτερη ευελιξία εκ μέρους των Ρυθμιστών και, υπό ορισμένες συνθήκες, να αποθαρρύνει την επιβολή κοστοστρέφειας σε υπηρεσίες χονδρικής για Δίκτυα Πρόσβασης Νέας Γενιάς.

Ενδεικτικό της βαρύτητας που δίνεται στην πρωτοβουλία αυτή είναι το γεγονός ότι η Επίτροπος έχει συγκαλέσει το Ρυθμιστικό Συμβούλιο του BEREC σε Έκτακτη Σύνοδο στις Βρυξέλλες στις 15 Νοεμβρίου 2012, προκειμένου να συζητηθεί η πρωτοβουλία αλλά και το πώς οι Ευρωπαίοι Ρυθμιστές μπορούν να υποστηρίξουν την υλοποίηση της σε ρυθμιστικό επίπεδο.

Η ΕΕΤΤ χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής, και θα εργαστεί για την υποστήριξη της από τη θέση της Προεδρίας του BEREC για το 2013 που ίσως είναι το κρισιμότερο έτος για την εφαρμογή της. Ήδη άλλωστε οι αποφάσεις μας σχετικά με το VDSL, όπως εξήγησα και παραπάνω, είναι απόλυτα συμβατές με το πνεύμα της πρωτοβουλίας αυτής.

Προώθηση ασύρματης ευρυζωνικότητας

Σε ότι αφορά την προώθηση της ασύρματης ευρυζωνικότητας, μέσω της πολιτικής επωφελούς διαχείρισης του ραδιοφάσματος, τα αποτελέσματα των δράσεων της ΕΕΤΤ είναι ήδη ορατά και μετρήσιμα.

Θα υπενθυμίσω ότι η επιτυχής διενέργεια από την ΕΕΤΤ με ίδια μέσα της δημοπρασία του φάσματος στις ζώνες των 900 και 1800 άρχισε ήδη να αποφέρει αναπτυξιακά και κοινωνικά οφέλη.

Δεν θα σταθώ στο υψηλό τίμημα των 380,5 εκ. Ευρώ που επιτεύχθηκε, σε μια δύσκολη συγκυρία για τη χώρα, γεγονός που αναγνωρίστηκε από τη διεθνή κοινότητα, ούτε στην εξασφάλιση επενδυτικού ορίζοντα 15 ετίας για τις εταιρίες του κλάδου.

Θα επισημάνω απλώς ότι χάρη στην άρση από την ΕΕΤΤ των τεχνολογικών περιορισμών στις ζώνες των 900 και 1800 MHz, οι εταιρίες κινητής τηλεφωνίας έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν από σήμερα, αρχικά σε πιλοτική φάση, και ελπίζω σύντομα και εμπορικά, υπηρεσίες 4G/LTE με υπερυψηλές ταχύτητες μεταφοράς δεδομένων.

Οι δράσεις της ΕΕΤΤ όμως δεν σταματάνε εδώ. Συνεχίζουμε την προσπάθεια για την προώθηση της ασύρματης ευρυζωνικότητας στη χώρα μας και επικεντρωνόμαστε σε δυο κατευθύνσεις:

Στη διάθεση όσο το δυνατόν περισσότερου φάσματος, με νέους διαγωνισμούς χορήγησης αδειών εντός του 2013 και στη δημιουργία

ενός αποτελεσματικού πλαισίου αδειοδότησης των κατασκευών κεραιών.

Προς την κατεύθυνση της απελευθέρωσης περισσότερου φάσματος ραδιοσυχνοτήτων, η ΕΕΤΤ:

- Έχει διαθέσει εντός του 2012 την ζώνη των 28 GHz για σταθερά ασύρματα επίγεια και δορυφορικά ευρυζωνικά δίκτυα. Ήδη παγκόσμιοι «παίκτες» στην αγορά των δορυφορικών επικοινωνιών όπως η Αμερικανική εταιρία O3B και οι Ευρωπαϊκή Eutelsat έχουν επιλέξει την Ελλάδα, για να επενδύσουν σε επίγειους κομβικούς σταθμούς (HUBS) μέσω των οποίων θα παρέχουν ευρυζωνικές δορυφορικές υπηρεσίες πανευρωπαϊκά.
- Πολύ σύντομα θα ξεκινήσει η δημόσια διαβούλευση για την διάθεση των ζωνών 3.6-3.8 GHz και 3.4-3.6 GHz (στην οποία τα χορηγηθέντα δικαιώματα λήγουν το 2015), στις οποίες θα μπορούν να αναπτυχθούν ευρυζωνικά δίκτυα σύγχρονης τεχνολογίας – όπως ενδεικτικά δίκτυα WiMAX.
- Για την οριστική μετάβαση στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση, η ΕΕΤΤ προχωρεί στο σχεδιασμό για την χορήγηση των σχετικών δικαιωμάτων στους παρόχους δικτύων. Σύντομα θα ξεκινήσει η δημόσια διαβούλευση για τον περιορισμό των αδειών σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Στόχος της ΕΕΤΤ είναι η ολοκλήρωση της αδειοδότησης να γίνει εντός του πρώτου εξαμήνου του 2013, εφόσον εκδοθούν οι απαραίτητες κανονιστικές αποφάσεις από τους συναρμόδιους φορείς της Πολιτείας και

διευθετηθούν τα θέματα διεθνούς συντονισμού συχνοτήτων με τις όμορες χώρες.

- Η ολοκλήρωση της αδειοδότησης των παρόχων δικτύου και περιεχομένου ψηφιακής τηλεόρασης και η παύση της λειτουργίας των εκπομπών αναλογικής τηλεόρασης, θα επιτρέψει στην ΕΕΤΤ την αξιοποίηση του ψηφιακού μερίσματος για το οποίο ο σχεδιασμός μας είναι να χορηγηθούν άδειες επίσης εντός του έτους 2013.

Επιπλέον, για την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης των κεραιών των ευρυζωνικών δικτύων, η ΕΕΤΤ, υλοποιεί με ίδια μέσα το Σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων (ΣΗΛΥΑ).

Πρόκειται για μία διαδικτυακή εφαρμογή με την οποία θα υλοποιείται η προβλεπόμενη μονο-απευθυντική διαδικασία αδειοδότησης των κεραιών (το λεγόμενο one-stop-shop), ενώ επιπλέον θα δίνει τη δυνατότητα σε κάθε πάροχο να παρακολουθεί την πορεία διεκπεραίωσης της αίτησής του.

Το σύστημα, που βρίσκεται ήδη σε φάση δοκιμαστικής λειτουργίας, αποτελεί μια σημαντική καινοτομία στο τρόπο λειτουργίας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Εφόσον υιοθετηθεί και από τους συναρμόδιους φορείς, (περιφέρειες, δήμοι, αρχαιολογική υπηρεσία κλπ) αναμένεται να συμβάλει, στην επίλυση του χρόνιου προβλήματος της αδειοδότησης των σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι η ΕΕΤΤ θα συνεχίσει να εργάζεται με τόλμη και αποφασιστικότητα για το ψηφιακό μέλλον της πατρίδας μας, συμβάλλοντας με την τεχνογνωσία της και το υψηλό στελεχιακό δυναμικό της στην προσπάθεια για την έξοδο από την κρίση προσβλέποντας σε ένα καλύτερο μέλλον για μας και τα παιδιά μας.

Σας ευχαριστώ πολύ